Ч. 231 (13.470). Львів, понеділок 4. вересня 1933. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Новий кооперативний закон?

(Розмова з дир. РСУК Остапом Луцьким.)

— Пане директор, ми вичитали в ГКЧ, що міністерство скарбу підготовлює основну і дуже небезпечну зміну кооперативного закону. Що про це відомо „Ревізійному Союзові Укр. Кооператив", які зміни закону правдоподібні і яке їх значіння?

— Пане редактор, справа основної зміни теперішнього, за загал зразкового кооперативного закону з 1920. року, вже має свою історію. Зачалося від розвалу богатьох польських, передовсім рільничих кооператив та їх обєднань на самім початку господарської крізи. Залякані цим прикрим розвалом польські селянські посли зголосили в 1931 р. в соймі внесок на таку частинну зміну кооперативного закону, щоби побільшити кари за занедбання надзірних рад, управ і ревізорів та за зловживання в кооперативах. Цей внесок ніколи не став предметом соймових нарад, але міністерство скарбу стало від тоді приготовляти свій проєкт зміни кооперативного закону. З цим своїм проєктом вийшло воно щойно в 1933 році на засіданні кооперативної Ради, яка хоч і складається також з представників усіх ревізійних союзів, всеж таки є тільки відділом міністерства скарбу.

— Що уявляв собою цей урядовий проєкт і як приняла його Кооперативна Рада?

— Проєкт змінював аж 23. артикули кооперативного закону. Зміни чотирьох артикулів, а саме 68, 69, 108. і 109. так основно нарушували автономію ревізійних союзів і кооперативних обєднань, що представники кооперації в Кооперативній Раді однодушно заявилися проти такої зміни. Три найбільші обєднання польської кооперації: „Союз польських хліборобських кооператив", „Унія" та „Сполем" видали в справі цього законопроєкту спільний, добре мотивований протестаційний маніфест.

— Щож на це міністерство скарбу?

— Маю деякі відомости з найповажнішого джерела, що міністерство скарбу не відступило від свого проєкту. Навпаки, у моїх руках є вже найновіший урядовий проєкт, зредагований у формі розпорядку президента Р. П., що ще дальше обмежує дотеперішню незалежність кооперації в Польщі.

— Якіж найважніші постанови цього покищо останнього законопроєкту?

Обіч меншеважних, на які годиться кооперація, є в ньому такі основні, дуже далекойдучі постанови:

1) суд реєструє кооперативу тільки тоді, коли Кооперативна Рада ствердить доцільність оснування та мети зголошеної до реєстру кооперативи,

2) тільки такі ревізори Ревізійних Союзів можуть переводити ревізію кооперативи, яких затвердить провідник Кооперативної Ради себто урядовець в міністерстві скарбу,

3) провідник Кооперативної Ради невідклично може усунути ревізора на все або на означений час, коли діяльність ревізора противиться законові,

4) міністр скарбу дає Ревізійним Союзам право переводити законні ревізії і він це право відбирає їм,

5) міністр скарбу відбирає Ревізійним Союзам їх управнення також тоді, коли вони „не стосуються до законно виданих доручень",

6) міністр скарбу може обмежити територію, на якій дотепер працював Ревізійний Союз, може домагатися обмеження діяльности цього чи іншого Ревізійного Союзу тільки до кооператив вказаної міністром форми (нпр. тільки до кредитівок чи молочарень) і навіть має право наказати фузію одного Ревізійного Союзу з другим,

7) бюджет ухвалений загальними зборами Ревізійного Союзу *обовязує* аж тоді, коли затвердить його провідник Кооперативної Ради,

8) кожнорічне затвердження заг. зборами справоздання управи в Ревізійних Союзах мусить бути разом з протоколом цих заг. зборів предложене провідникові Коoп. Ради.

9) також старі Ревізійні Союзи, що бажають далі працювати, мусять до 6 місяців по оголошенні нового кооперативного закону добути в міністерстві скарбу право на дальшу працю.

— Як загально схарактеризували би Ви, Пане директор, оцей законопроєкт?

— Він зовсім ясно, недвозначно пересуває кооперацію в цілковиту залежність від міністерства скарбу. Кооперативна Рада відбувала дотепер засідання у найліпшім випадку раз на півріk, а без її прихильної „опінії" суд не міг би тепер зареєструвати ніодної нової кооперативи. Всі орґанізаційні правила в кооперації залежали би не від добровільних кооперативних обєднань, тільки від „кооперативної ради", відділу міністерства скарбу. Ревізійні союзи, начальні кооперативні обєднання, стали би фактично новими урядами з тим, що міністерство скарбу означує їх бюджети, не даючи їм від себе ані сотика. Право вести ревізії стало би концесією, яку уряд дає тим, кому хоче. Такий закон це дальший великий крок на шляху узалежнення господарства від держави. Цікаво, що капіталістичні картелі й синдикати таких обмежень покищо не мають. Дотеперішній провідник „кооперативної ради" Квєцінський, всеж таки був кооператором — і тому добровільно чи недобровільно уступив недавно зі свого місця.

— Що думає про цю радикальну зміну основ своєї праці наш кооперативний світ?

— Довготревала мовчанка уряду на всі наші меморіяли й жалоби у справі вимкового права для наших кооператив на північних землях, спроби пересадження „волинського права" також на деякі галицькі повіти, вказувалиб, що побіч загально-кооперативного поневолення, можуть прийти на нас ще й особливі удари. Ситуація дуже поважна. Але кооперація — це не звичайне собі колісце в сучасній змеханізованій дійсності, — кооперація це справа духа в сотнях тисячів живих визнавців. Не зважаючи на всю чудасію дня ми повторяємо собі стару нашу галицьку приповідку: „Перебули ми панщину, дасть Біг перебудемо й конституцію". Щоб і не сталося, нашим гаслом далі буде: „А ти, Марку, грай!"

За чесність у політиці.

З приводу постанов Української Парляментарн ої Репрезентації в справі п. В. Кохана.

Нашим читачам відома загально справа п. Володимира Кохана. На цьому місці бажаємо подати для кращого її зрозуміння ще деякі подробиці. Пан Кохан виступив дня 15. липня ц. р. з партії, але не зложив рівночасно посольського мандату. Тому Центральний Комітет, приймаючи цю заяву до відома, візвав заразже посла Кохана до зложення посольського мандату.

Цей зазив Центрального Комітету був фактично непотрібний, бо для кожного члена організації повинно бути ясне, що коли він виступає з рядів цеї організації, то складає рівночасно всі уряди, права і обовязки, які мав з рації принележности до партії. Це є справи, які для кожного ясні, вони не вимагають ніякої дискусії.

Одначе сталося інакше. Майже півтора місяця не складав п. Кохан посольського мандату і щойно дня 22. серпня ц. р. повідомив Президію Української Парляментарної Репрезентації, що „рішився задержати посольський мандат". У. П. Р. відповіла на це письмо постановами з дня 26. серпня ц. р., якими візвала п. Кохана, щоби поступив згідно з заявою, яку підписав перед одержанням посольського мандату і найпізніше до місяця зложив свій мандат до рук партії.

Якже-ж представлялася справа з цією заявою? Не один з членів партії пригадує собі ще правдоподібно нараду Народнього Комітету з осені 1927 р. перед весняними виборами з 1928 р. Ця нарада була присвячена справам виборів і головним предметом нарад було, як управильнити на будучє відношення Парляментарного Клюбу і поодиноких його членів до партії. Ходило про те, щоби вдержати єдність організації і карність між поодинокими її членами. Журба була оправдана, бо саме тоді були всі учасники нарад під прикрим враженням досвіду попередньої Парляментарної Репрезентації (яка вийшла з виборів у 1922 р.) і були свідками подій, які відбувалися тоді в польському політичному житті. Розбивання посольських клюбів і політичних партій було тоді на денному порядку.

Висідом дуже поважних і довготріваючих нарад були рішення, що посольський мандат надає Центральний Комітет, диспонує ним цілий час його тривання і всі посли мали обовязок перед одержанням посольського мандату підписати заяву, якою зобовязалися **„совістю і честю"** на випадок вибору послом і сенатором у політичній діяльности придержуватися якнайстисліше основ програми і тактики У. Н. Д. О. і ніколи не поступати інакше, як це накаже Управа У. Н. Д. О., виконувати всі доручення Президії Клюбу і Центрального Комітету та його органів (Президії і Головного Секреаріяту), належати до Парляментарного Клюбу УНДО згл. до того Клюбу, який вкаже Ц. К. УНДО і бути карним членом Посольського Клюбу, не надуживати ніколи мандату для особистих користей і вкінці найдалі до місяця по рішенні Ц. К. Партії і Парляментарного Клюбу зложити посольський мандат до рук партії".

Зміст і тенденція цієї заяви ясні. Кожний з посольських чи сенаторських кандидатів, підписуючи її, мусів здавати собі справу з того, як має поступити на випадок виключення його з партії, або добровільного виступлення. На цьому Нар. Комітеті була мова і про гарантії фінансової натури, так як це воно є у деяких чужинецьких політичних організаціях. Однак більшість Народнього Комітету заняла становище, що у нас ще обовязує „чесність у політиці" і що повинні вистарчити лише моральні зобовязання кандидатів.

Ця справа набрала перед виборами у 1930 р. ще більшої ваги і гостроти, бо наша партія йшла тоді до виборів у бльоку з іншими українськими партіями. На листі находилися побіч

себе члени ріжних політичних українських партій і мусіла бути гарантія, що будуть додержувані постанови передвиборчого договору. Провід кожної політичної партії, який заключував договір, переймав відповідальність за своїх кандидатів і гарантував, що кожний її член прийме мандат лише на доручення проводу партії і арезиґнує з нього на випадок потреби. Такі пе-редумови при бльокових виборчих листах є конечні, бо інакше не могло би ніколи дійти до утворення якогонебудь виборчого бльоку. Тому устійнено другу заяву, яку крім попередньої підписували всі кандидати, що мали бути вписані на виборчі листи. Цеї заяви покищо не оголошуємо, бо вона є так далекойдуча у відношенні до некарного члена, що покищо вважаємо передчасним її зміст подавати до прилюдного відома.

Самозрозуміле, що обі заяви підписав і п. Кохан, бо інакше був би не мав мандату. Колиж він тепер заявляє, що рішився задержати по-сольський мандат, не зважаючи на підписані ним заяви, то тимсамим він дискваліфікує себе у громадському відношенні та сам себе понижує в очах громадянства. Після того, що зробив п. Кохан з мандатом по виступленні з партії, нас вже не дивуватиме ніяке протигромадське по-тягнення того пана. Бо хто нарушує свої мо-ральні зобовязання, хто нехтує своєю власною „совістю і честю“, по тім можна сподіватися всьо-го. Для характеристики цього діяча варто ще пригадати, що він був одним з тих, які найза-взятіше промовляли все на всіх засіданнях за загостренням партійної дисципліни та за безо-глядністю в поступованні з нездисциплінованими членами партії.

Конґрес европейських національностей.

Від Секретаріяту Конґресу европейських національностей дістаємо вістку, що конґрес відбудеться цього року *невідклично в днях 16—18 вересня ц. р. у* швайцарському Берні. Тим самим Секретаріят відкликує недавно поданий реченець конґресу в днях 18—20 вересня. З незалежних від секретаріяту причин скликання конгресу треба було на два дні приспішити.

—o—

„Матен“ про голод на Україні.

В числі з 30. серпня париський „Матен“ приносить довгу статтю про голодову катастрофу на Україні. Це оповідання пари українських еміґрантів, американських громадян, що після кільканацяти літ рішили відвідати свою рідню на Радянській Україні і вибралися туди в липні цього року з американськими туристами. Всі інформації передані ними та списані це свіжі вражіння очевидців. Вони потверджують загально відомі нам факти про нечувану катастрофу і сцени середньовічного страхіття, які починають уже хвилювати навіть байдужу досі европейську опінію. Переклад цієї статті помістимо у понеділок.

Чи можливо встановити всенаціональний податов?

ПРО НАСЛІДКИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОНГРЕСУ?

Стаття йде у циклю дискусійних статтей. — Прим. Ред.

Позитивні наслідки скликання Всеукраїнського Конгресу будуть такі величаві, глибокі, далекосяглі, що трудно їх навіть згори оцінити і передбачити.

Але ми вкажемо лише на деякі.

Передовсім це буде загальна духова мобілізація української нації. Дарма, що не всі території зможуть взяти участь у виборах до Конґресу, дарма, що на деяких територіях скриють навіть самий факт скликання Конґресу, — ціла українська нація стане жити і думати категоріями **всенаціонального значіння**, вона ступить на вищий щабель національного життя, у неї зросте почуття самоповаги і віри у свої сили.

Другий наслідок скликання Конґресу — це буде безумовне і високе піднесення престіжу української нації і цілої української проблеми в очах усього політичного світу.

Це, правда, примусить ворогів українства вживати всяких заходів до недопущення й зірвання Конгресу, але ділом нашої мудрости і на-

ціонального чуття буде — всякі заходи і провокації в самому корінні паралізувати. Конечний-же наслідок піднесення нашого міжнародного престіжу буде той, що, на випадок рішаючих подій, з нашим голосом будуть числитись далеко поважніше. В перекладіж на реальну мову це означає, що осягнення своїх конечних цілей українській нації буде коштувати значно менше крови, ніж то потрібно було би без Конгресу і послідуючої за ним організації наших сил. Конкретно кажучи, багато із тих держав, які сьогодня в уяві своїй залюбки ділять Україну, уважаючи її дикою африканською кольонією, стримають свої апетити, переконавшись, що Україна має свого авторитетного заступника.

Але, поруч з цими цінностями, так би мовити, ідеального характреу, Всеукраїнський Національний Конґрес — і **единий він** — зможе осягнути й великі наслідки чисто **реального** значіння. А саме, Конґрес безумовно поставить перед собою питання про те, як недержавна нація, така як українська, зможе задовольнити всі свої конечности, як організація освіти, економічні справи і т. д. і т. д. І відповідю на це питання буде акт величезного національного значіння, а саме — **встановлення всенародього, для всіх морально обовязкового національного податку.**

Це, знов, саме по собі, дуже велика справа, що вимагає спеціяльного обговорення. Тут лише подамо у найстислішій формі загальні міркування щодо цієї справи. Встановлення **всенародного** податку буде передовсім актом високого політично-виховавчого значіння. Нація, що свідомо і всенародньо зможе обслужити себе, — здає іспит зрілости. Далі, це мусить покласти кінець великій анархії, яка панує у нас у цій царині. Анархіяж полягає у тім, що у нас іститують сотні організацій, з яких кожна окремо збірає для себе гроші, всі разом ледви клигаючи. Подруге, анархія в тім, що окремі невеликі категорії людей (здебільша інтеліґенції) несуть на собі непосильний тягар всяких обовязкових і добровільних датків та податків, а велика маса народу ніякої участи в цім не бере. Не бере з тої хоча би причини, що про ці податки не знає і до цього ніхто за ними не звертається. А наслідок всього цього той, що часто найпекучіші потреби національного життя залишаються зовсім без всякого задоволення, а на другорядні цілі збирають розмірно значні суми. Все залежить від енергії та ініціятивности окремих одиниць та організацій. Скликання Конгресу, створення національного проводу, мусить внести основний порядок в цю ділянку. Мають бути виділені всі **всенаціональні конечности,** які за всяку ціну мусять бути забезпечені. (Основна робота політично-пропандивна, національно-підготовча, головні установи культурні і т. д.). Ці конечности мають бути покриті всенароднім обовязковим національним податком. Поза ним залишаються ріжні податки і внески на **місцеві** потреби — напр., будова повітового народнього дому, підтримка якогось місцевого культурного почину — це справи, так би мовити, місцевої самоуправи й громадської та приватної ініціятиви.

Скільки національний податок може дати? Порівнюючи з тим, що збірається тепер — дуже багато. Розрахунок ми беремо такий: по цей бік Збруча з Америкою і т. д., є 8 міліонів українців, які в тій чи іншій формі можуть вносити національний податок. Відомо, що пересічно платить податок третина населення, себто здатні до праці і заробляючі. Решта припадає на жінок, дітей, старих і т. д. Ми приймаємо, із обережности, не третину, а четвертину, себто, що національний податок може сьогодня платити два міліони наших людей (Велику Україну через пануючий там режім виключаємо). Податок пропонуємо в округлій цифрі **один доляр річно.** Ось це дасть **2 міліони долярів** або 55 міліонів чеських корон чи понад 12 міліонів золотих польських. Щоби уявити собі значіння цієї суми для прикладу досить вказати, що сьогодня „Рідна Школа“ робить свою величезну роботу, маючи лише 200.000 золотих і що із 55 міліонів кч. потрібно тільки 5 міліонів, щоби три наші високі школи в Чехословаччині, які тепер, на сором цілому світовому українству, стоять на дорозі ліквідації, — зажили повним життям, утримуючи на стипендії сотні студентів та розвиваючи українську науку.

Звичайно, ми здаємо собі справу з тих труднощів політичних, організаційних і т. д., які лежать на дорозі до реалізації цього податку. Тому то сума два міліони долярів зявиться у перший і навіть не в 5-ий рік після проголошення податку — на це потрібний буде час. Але, у всякому разі справа розпічнеться і буде ширитись, як кола на воді, від центрів українського життя далі й далі на периферію, докочуючись аж до хатини бідного гуцула в горах і закиненого переселенця у бразилійських лісах. Може для якихнебудь теріторій доляр буде забагато, — справа розглянеться індивідуально. Загалом-же пора собі сказати: якщо ми робимо поважну роботу, то мусимо платити **всі** і платити **не мало.**

В. П.

Галицька болячка.

I.

Чому я забрав голос у талергофській справі. — Москвофільські наклепи з приводу моеї статті. — „Голос талергофця“ і глум „Землі і Волі“.

Криптонімна стаття п. „ак“ п. з. „Глук з Талергофу“ („Діло“, 1933, ч. 184) та оповіщення в „Землі і Волі“ (ч. 28) обіжника перемиського владики Коциловського з 9. вересня 1929 р. спонукали мене забрати голос у справі талергофського мучеництва, занедбання його культу серед свідомого галицько-українського громадянства та використовування цієї болючої сторінки галицько-української історії з часів світової війни москвофільськими діячами для приспорення собі прихильників зпоміж галицько-українського загалу. В статті п. з. „Галицьке москвофільство і Талергоф“ („Діло“, ч. 201—202) старався я цю трагічну сторінку нашого минулого насвітлити безсторонньо, не ощаджуючи від належної критики як українського національного, так і москвофільського табору, уважаючи при тому — як усе у своїх інших історичних дослідах — що „суспільність, яка має віру в себе, мусить мати і відвагу глянути на неприкрашену правду свого минулого“.

Очевидно, стаття, що була призначена для освідомлення українського громадянства в талергофською справою, не могла не звернути уваги москвофільських кирівників, що не зважаючи на мою критичну оцінку матеріялів у „Талергофск-ому Альманах-у“, далі кричать, що „в первыхъ Талергоф — дѣло их (себто українських) доносов, кривых присяг и лжесвидѣтельств“. Так пише москвофільський історик д-р В. Р. Ваврик („Письмо о Талергофѣ“ — „Русскій Голос“, 1933, ч. 29), але не оповістив він ще досі ані одного автентичного документу, який потверджував би ці його фрази. А далі в передовиці 30. ч. „Русского Голосу“ п. з. „Талергофскія украинцев“ посипалися нові лайки на український національний табор з приводу статтей про Талергоф в „Ділі“; та в цій передовиці редактори „Р. Г.“ не розглядають зовсім змісту тих статтей, а тільки накидуються на них з безосновною лайкою, як на „сдобренныя большою дозой злой лжи и морального паденія“ (sic!).

Стільки „Русскій Голос“. Ширше розглядає мою статтю „Галицьке москвофільство і Талергоф“ москвофільський часопис для селян „Земля і Воля“. У двох передовицях цього часопису натякається про мою статтю як про таку, що „також належить по змісту до категорії спеціфічної галицько-малепивської брехливости“ (ч. 30.), то знов уважається її за першу „пробу більше річевого підходу“ до талергофської справи (ч. 31). Врешті в 33—34 чч. маємо вже назагал

джений давніше ширший розгляд моїх статтей під дивним загальним заголовком: „Послідна українська атака на Талергоф“, після якого слідує наївно-смішний заголовок першої глави: „Найтяжча українська артилерія пущена в рух в ціли завойовання Талергофа“.

Вище я вже зазначив, що мене спонукало до написання статті „Галицьке москвофільство і Талергоф“, отже, ніхто мені не поручував цієї — як це підсуває „З. і В.“ — „менше-більше поважної атаки для переведення анексії Талергофу для себе і зроблення з нього української національної святочі“. Тільки вважаючи, що кожна людина має право культу своїх предків, героїв чи мучеників, хотів я звернути увагу українського громадянства на занедбану ним традицію талергофського мучеництва, яку використовують москвофіли неслушно виключно для своїх цілей. Здається, що не відбігну далеко від правди, коли згадаю, що моя стаття викликала „Голос талергофця“ д-ра Василя Кашубинського („Новий Час“, 1933, ч. 172); він, як колишній талергофський вязень, пише: „За кільчастими дротами талергофської вязниці мучилося певно бодай стільки українців, що й т. зв. москвофілів. Ця сама жахлива доля стрінула одних і других, *бо одні і другі були на ділі синами одного народу*, проти якого вороги повели безпощадний наступ“... Тому висловлюю свій подив з того приводу, „що моральний капітал цеї жахливої мар-

тирольогії *цілого* українського народу — збирає досі одна мікроскопійна частина українського народу, т. зв. москвофіли“, та пропонує „щоби покликати негайно до життя ініціятивний комітет українців-талергофців, який перевів би реєстрацію всіх українців, що спільно мучилися в Талергофі, зорганізував цілу низку талергофських свят під українським стягом, як загалом повів у звязку з талергофськими імпрезами освідомлюючу акцію серед нашого загалу. Очевидно, цей заклик бувшого талергофця, національно свідомого українця, стрінули з глумом редактори „Землі і Волі“ (ч. 31), які узурпують виключно для себе право культу талергофських мучеників.

Хоча д-р Кашубинський уважає талергофських мучеників за синів одного українського народу, то все таки редактори „З. і В.“, доглянувши в тексті його зазиву означування національно свідомих українців нашою загальною національною назвою, пишуть „що д-р Кашубинський вже трохи скромніший від „Діла“, бо ділить Талергоф на дві частини: москвофільську й українську“...

Д-р Микола Андрусяк

Суперництво Ґерінґа з Гітлером.

ПАРИЖ, 2. 9. ПАТ. У звязку з іменуванням пруського премієра Ґерінґа ґенералом піхоти „Ле Журналь“ зазначує, що від довшого часу йде боротьба між Ґерінґом і Гітлером. Зростаюча популярність Ґерінґа зачинає бути небезпечна для Гітлера і тому після наказів Ґерінґа виходили часто суперечні з ними розпорядки Гітлера. Найбільш характеристичним епізодом тієї боротьби був факт, що Гітлер не хотів ратифікувати репресійних розпорядків, які зініціював Ґерінґ після бунту в Сильді. Теперішні взаємини погіршилися дальше, так, що три тижні тому Гітлер думав поважно про арештування Ґерінґа. Пруський премієр як заслужений офіцир має піддержку в окруженні президента Гінденбурґа і теперішнє його іменування ґенералом свідчить, що він користується симпатією Райхсвери. Прихильні йому теж пруські юнкри а задумана женячка з донькою відомого промисловця Тісена в рурському басейні запевнить Ґерінґові підтримку промислових кол. Серед таких умовин, на думку часопису, Ґерінґ має всякі дані розпочати колись з успіхом боротьбу з Гітлером за спадщину після президента Гінденбурґа“.

Цикльон на Кубі.

ГАВАНА, 2. 8. ПАТ. Цикльон, який навістив учора Кубу, наробив величезного знищення. В місті Санта Кляра є 6 убитих і 16 ранених. В Гавані втрати величезні. Користаючи з переполоху, злодії ограбили доми, залишені мешканцями. Вихор поперевертав телеграфічні стовпи. Комунікація з островом перервана.

Справа орґанізації пасічників.

(Допис із Чортківщини.)

Пасічники в чортківському повіті, а мабуть і в інших, не доцінюють своєї станової організації і через те тратять велику частину тяжко запрацьованих доходів. Причина в тому, що вони збувають рік-річно мід одинцем у приватних торговців за безцін і через це працюють зі своєю шкодою на їх користь. Це показалося наглядно в цьому році, який через недобір меду катастрофальний для пасічництва. Ще перед головним пожитком продавали тутешні пасічники мід приватним торговцям понижче золотого за 1 кґ., сподіючися, що пожиток меду буде такий, як кожного іншого року. Були й такі пасічники, що з ранньої весни брали мід у прив. торговців на кредит для підгодівлі пчіл і мали його віддати з великою надвишкою в часі пожитку. Як одні, так і другі нищили себе через свою несвідомість і неохоту до пасічничої орґанізації. Ті, що продали мід дешево, жалують тепер, що багато втратили, а ті, що зобовязалися звернути торговцям мід, є тепер у безвихідному положенні, бо не мають його навіть стільки, щоби пчіл перезимувати.

Багато пасічників робить тепер старання у властей (але теж одинцем), аби одержати приділ дешевого цукру (2 кґ. на 1 пень) для підгодівлі пчіл на зиму. Велика їх частина не знає, як про це старатися. Багато з них звернулося до мене в цій справі і я на збірне прохання виставав дозвіл на приділ цукру для 771 пнів пасік. Треба знати, що одно прохання мусить бути остемпльоване на 5.50 зол. Якби кожний пасічник старався одинцем набути приділ, то стемплеві оплати коштувалиб великі суми.

Від якогось часу кружляє в Чорткові поголоска, що міністерство признало на один пень пасіки 3 кґ. цукру на осінню підгодівлю пчіл, без огляду на те, чи пасічник одержав приділ у веснянім сезоні, чи ні. Чортківська монопольна управа віднеслася в цій справі дня 17. VIII. до Скарбової Палати у Львові із запитом, але досі ніякої відповіди не одержала. Може в цій справі подасть через пресу інформації кооп. „Рій“ у Львові, бо це інтересує широкий загал пасічників, а не тільки один повіт.

Деяким пасічникам, що старалися набути приділ цукру, радили вписуватися до чужих пасічничих товариств. Як зачувати, дехто робить заходи, аби на будуче давати приділ цукру лише тим пасічникам, що будуть належати до пасічничої організації. Отже вже з цього приводу є в нас, а також в інших повітах, пасічнича орґанізація не лише пожадана, але просто конечна. Пасічники чортківської округи мусять бути завчасу зорґанізовані в пасічничій місцевій кооперативі, бо інакше багато з них, заманених ріжними обіцянками, вступлять у члени чужої пасічничої орґанізації. Така кооперативна орґанізація має берегти наших пасічників перед визиском ріжних спекулянтів, має поліпшувати їхній добробут через зорґанізований збут меду і через спільне набування штучної вощини, пасічничого приладдя й цукру для підгодівлі пчіл. Має вона їх навчити також раціонального пасічничого господарства через спільні сходини, поради і через фаховий часопис „Український Пасічник“, що його видає українська пасічнича кооператива „Рій“ у Львові, вул. Зіморовича ч. 20.

Міжнародня комісія в справі підпалу райхстаґу.

ПАРИЖ, 2. 9. ПАТ. Утворена спеціяльна міжнародня комісія для вияснення справи підпалу райхстаґу збереться в Льондоні 14. вересня і порішить, чи матеріяли, які вона має, треба передати німецькому прокураторові чи зарезервувати їх для гаського трибуналу. В усякому випадку певне, що паризькі адвокати, яких трибунал у Ляйпціґу не допустив до оборони, виголосять прилюдно свої оборонні промови 11. вересня у Ваґрамській салі в Парижі.

Болгарія наближується до Анґлії.

ПАРИЖ, 2. 9. ПАТ. Болгарський король Борис зложив вчора візиту премієрові Даладіє, з яким мав довшу розмову на тему проблем, що торкаються Сх. Европи. З черги король Борис розмовляв з міністром Поль Бонкуром про ситуацію балканських держав.

ЛЬОНДОН, 2. 9. ПАТ. „Дейлі Мейль“ повідомляє з Парижа, що слід надіятись далекосяглих змін у становищі Болгарії супроти Франції та В. Британії. Король Борис приїде в найближчому часі до Льондону, щоби зробити деякі політичні й економічні умови з британським урядом. Болгарія хоче наближатися до Югославії та видобутися з господарської ізоляції, в як'й тепер находиться.

ОЖИВЛЕННЯ НІМЕЦЬКО-БІЛЬШОВИЦЬКИХ ТОРГ. ВЗАЄМИН.

БЕРЛІН, 2. 9. ПАТ. „Берзен Курір“ заповідає можливість нового оживлення торговельних взаємин із СРР. Хоч більшовицькі господарські кола вказують на факт, що зменшення більшовицького вивозу в першій половині ц. р. на 1.3 присилувало СРСР обмежити замовлення в Німеччині, то всеж німецькі кола сподіються зросту більшовицьких замовлень у Німеччині в осені. Що торкається кредитових зобовязань для сфінансування більшовицьких замовлень, преса повідомляє, що спец. консорція під кермою банків зуміє до половини вересня з преліміновано суми 50 міл. марок зібрати на сфінансування більшовицьких замовлень суму 30 міл. Решта 20 міл. марок покищо не буде потрібна з причини значного зменшення більшовицького закупна.

Боротьба з гітлерівцями в Австрії.

ВІДЕНЬ, 2. 9. ПАТ. В останніх тижнях націонал-соціялісти розвинули оживлену пропаганду, при чому в кількох місцях вибухли бомби. Щоби запобігти на будуче таким замахам, каринтійська влада арештувала як закладників трьох націонал-соціялістів і буде держати так довго, аж винуватці будуть викриті. На випадок нових замахів влада арештуватиме нових закладників.

Гітлєрівці в Нірнберзі.

БЕРЛІН, 2. 9. ПАТ. Преса повідомляє, що виданений з Австрії інспектор управи нац.-соціялістичної партії Габіхт вибереться завтра літаком до Боцену, щоби привезти на зїзд партії до Нірнберґу викраденого з вязниці в Інсбруці нац.-соц. провідника в Тиролі Гофера. Одночасно зачувати в Римі, що італійська влада не сповнить правдоподібно австрійського домагання в справі видачі Гофера, як тільки буде стверджене, що держали його у вязниці за політичну провину. У звязку з тим „Дойче Альґ. Цтґ.“ надіється, що Гофер буде в неділю на великій дефіляді гітлерівських формацій в Нірнберзі.

На слідах винуватця.

ПРАГА, 2. 9. ПАТ. Слідство в справі вбивства проф. Лесінґа викриває щораз більше познак проти особи Екерта, відомого дикого стрільця. В мешканні Екерта знайшли картку з назвищем і адресою проф. Лесінґа. Як зізнало кількох свідків, Екерта бачили в останніх часах з німцями, що прибули з Німеччини. Поліція перевела ревізії в мешканнях членів німецької нац.-соц. партії в Марієнбаді.

Альбанія капітулювала перед Італією.

Із Тірани повідомляють: На основі королівського розпорядку ввели в усіх альбанських школах італійську мову як обовязковий предмет. Іншим розпорядком установлено, що 80 прц. усіх альбанських студентів, які вчаться за кордоном мусять ходити до італійських високих шкіл. Так виконала Альбанія італійські домагання, про які ми повідомляли. Розпорядок короля Зоґу є ознакою дальшої капітуляції Альбанії перед Італією.

Більшовицький летунський аташе.

МОСКВА, 2. 9. ПАТ. Більшовицький уряд іменував спеціяльного летунського аташе при більшовицькій амбасаді в Парижі, а саме командата ескадри Василишенка. Він виїхав уже до Парижа. Становища французького летунського аташе при французькій амбасаді у Москві досі ще обсадили.

ЛЕТУНСЬКА СМЕРТЬ.

РИМ, 2. 9. ПАТ. Славний італійський летун маркіз Де Пінедо згинув нині смертю летуна. Вистартував він рано до баґдадського лету, щоби побити рекорд Кодоса та Росія. Коли літак відірвався від землі втратив нараз рівновагу та вдарив об насип, потім станув у полумі. Пінедо згинув на місці.

По широкому світі.

— Німецька влада видала швайцарській владі комуніста Вебера, якого вхопили свого часу з території Швайцарії умундуровані штурмовики.

— Викрадений з вязниці в Інсбруці гітлєрівець Гофер перебуває в Бріксені, на території Італії, де живе його родина. Австрійський уряд зажадав видачі Гофера.

— В околиці Маі біля Нансі відбудуться великі маневри французької армії, на яких перший раз дивізія кавалєрії буде вжита на автах.

— День 31. жовтня буде як попередніми роками міжнародним днемощадности, присвяченим пропаґанді ідеї ощадности серед найширших кол громадянства.

Австрійська армія.

ВІДЕНЬ, 2. 9. ПАТ. Денник Законів приніс розпорядок союзного уряду в справі збройних сил Австрії. Союзна армія і новоутворений помічничий корпус підлягають усім дотеперішнім приписам і розпоядкам із застереженням, що служба в рядах треватиме пів року, а в резерві рік. Членів помічного військового корпусу братимуть у ряди на основі добровільного вербунку. Союзна армія нараховує з помічним військовим корпусом ок. 30.000 вояків. Помічний військовий корпус покличуть до життя на якийсь час. „Політ. Кореспонденц" повідомляє у звязку з тим, що політичне положення Австрії та виконання господарської програми вимагає спокою і порядку. Переговори, ведені з заінтересованими державами, яких метою скріплення збройних сил армії, ствердили, що положення в Австрії найшло зрозуміння, тому ті розмови за короткий час довели до успішних вислідів.

Заповідав атентат на Гітлєра.

БЕРЛІН, 2. 9. ПАТ. „Д. Альґ. Цтґ." помістила вимки промови, яку 23. лютого ц. р. у пруській державній раді виголосив комуністичний посол Торґлер, обвинувачений тепер у процесі за підпал райхстаґу. Торґлер говорив тоді, нібито кружляють чутки, що за кілька днів перед виборами, 1. березня заінсценізують атентат на Гітлєра, при чому йому нічого не станеться. Метою того атентату, подібно як це було з атентатом Геделя на Вільгельма І., після якого видали протисоціялістичні розпорядки за часів Бісмарка, — мало бути приготування до гострої кампанії проти комуністів і комуністичної партії. Пригадуючи, що 27. лютого згорів райхстаґ, часопис стверджує, що Торґлер нарочно представив задуманий атентат на Гітлєра як провокацію, щоби так собі створити алібі. Часопис твердить, що Торґлерові пляни вчинили ... [illegible] та що булоб краще, колиб узагалі був не виголошував своєї промови.

ВЖЕ ПІДПИСАЛИ ІТАЛІЙСЬКО-БІЛЬШОВИЦЬКИЙ ПАКТ.

РИМ, 2. 9. ПАТ. Нині вполудне Мусоліні й більшовицький амбасадор у Римі підписали у Венецькій Палаті пакт приязни, неаґресії та невтральности між Італією та СРСР.

ПРИМУШУВАТИМУТЬ ПРИЙМАТИ ГОДИНИ ПРАЦІ ТА ПЛАТНІ.

ВАШИНГТОН, 2. 9. ПАТ. Вчора минув речинець добровільного зголошування згоди на пристосовування нового кодексу праці промисловцями. Від нині ґен. Джансон адміністраційним шляхом могтиме присилувати опірних промисловців приняти програму през. Рузвельта в справі годин праці та платні робітників.

Студентські справи.

Студії у високих школах у Брні, Ч. С. Р.

Управа Української Студ. Спілки у Брні подає отсим до відома заінтересованим абсольвентам (-кам) гімназій про студії у тутешніх високих школах отсі інформації:

У Брні є такі високі школи: університет, чеська техніка, німецька техніка, висока аґрономічна школа, висока школа ветеринарна.

УНІВЕРСИТЕТ. Факультети: медичний, правничий, фільософічний і природничий.

Медичні студії тревають 10 семестрів. Семестральну таксу платиться від скількости записаних предметів і вправ (годин у тижні), чужинці платять за одну год. тижнево 12 кч., чехи 8 кч.; такса за перший зимовий семестр (разом з вписовим) 434 кч. (120 зол.). Крім цієї шкільної оплати чужинці платять ще спеціяльну таксу чужинецьку 1,000 кч. семестрально; від цієї такси на основі свідоцтва убожества звільняють звичайно до 300—400 кч. на семестр. Приняття для чужинців на медицині досить утруднене. Всіх чужинців взагалі приймають тільки 5 процент на загальне число нових кандидатів, з того українці можуть рахувати на 3—4 місця. На матуральних свідоцтвах вимагають дозволу польського міністерства освіти на виїзд на студії за кордон. Вписи тревають: звичайні від 24. вересня до 7. жовтня, додаткові за доплатою 50 кч. до 5. листопада. Вступних іспитів нема.

ЧЕСЬКА ТЕХНІКА. Виділи: а) будівельно-інжинірський (інжинірія сухопутна і водна), б) мірничий (3 роки), в) машиновий, г) електротехнічний, ґ) хемічний і д) архітектура. Студії тревають від 4—5 літ. Вписи: звичайні від 25. IX. — 7. X., додаткові за доплатою 50 кч. (кара за спізнення) до 30. X. включно. Семестральна такса (шкільна) для чужинців 300 кч., чужинецька такса 250 кч. на семестр. Від шкільної і чужинецької такси можна бути звільненим (частинно, евентуально цілком) — на першому році на основі матурального свідоцтва (найменше добрий поступ) і свідоцтва убожества, на вищих роках у міру поступів у науці і свідоцтва убожества. Вступний іспит здається на всі виділи (з виїмком хемічного) з нарисової геометрії (після підручника Бартля — мети, клади, обороти, проникн. а конструкція кривих і тіни спеціяльно). Іспит треба здати зараз після впису, найдальше до кінця місяця жовтня. Іспиту не здають тільки ті, які кінчили реалку, або реальну гімназію (природ.-математичну).

НІМЕЦЬКА ТЕНІХКА. Має всі ті самі виділи, що й чеська, а крім того загальний виділ з дворічним асекураційним курсом. Вписи звичайні від 26. IX.—5. X., додаткові (50 кч.) до 20. жовтня. Вступний іспит здається на всі виділи з нарисової ґеом. і вільноручних рисунків. Вимоги й такси такі самі, як у техніці чеській.

АҐРОНОМІЯ. Виділи: а) аґрономічний, б) лісово-технічний. Студії тревають 4—5 літ. На лісовий виділ здається вступний іспит з нарисової ґеом. і математики (початки диференціялів та інтеґралів). Вписи й такса такі, як у чеській техніці.

ВЕТЕРИНАРІЯ. Студії тревають 4—5 літ. Вписи звичайні, як у техніці, додаткові (50 кч.) до 15. листопада. Такса на першому семестрі около 400 кч., чужинецька 250. Висота чужинецької такси й умовини звільнення у всіх високих школах, з виїмком медицини, такі самі, як у чеській техніці. Чужинців досі приймають без обмежень.

До вписів у всіх високих школах потрібні такі документи: 1) матуральне свідоцтво (добре з чеському перекладі), 2) метрика уродження, 3) свідоцтво приналежности і громадянства, 4) дозвіл побуту з поліції, 5) 2 знимки, 6) свідоцтво моральности, якщо була перерва в студіях. До 3) і 4) — предкладається особисто при вписі пашпорт.

Посвідку тимчасового приняття до якоїнебудь високої школи в ЧСР, потрібну до одержання пашпорту, можна одержати тільки за посередництвом чеського консуляту (після найновішого розпорядку чеського міністерства освіти).

Туди й слід слати подання враз із документами (матуральне свідоцтво — чеський леґалізований переклад, метрика й евент. свідоцтво моральности) з проханням приняти до такої-то високої школи в ЧСР. Адреса чеського консуляту у Львові: Konsulat Republiky Cesko-Slovenské we Lwowie, ul. K. Ujejskiego 4. (для Волині — консулят у Варшаві). Подань про посвідку з німецької техніки радимо не вносити, бо пізніше при одержанні візи в консуляті роблять великі трудності, а по приїзді до Чехії можна записатися, до якої хочеться.

Про внесення подання (до якої школи) обовязково повідомляти Управу У. С. Спілки.

Скромне місячне удержання у Брні ... [illegible]

Число українського студентства у Брні ... [illegible] ком малів, з причини щораз-то новіших ... [illegible] вишки оплат для чужинців. У Брні студіює тепер ... 50 українців.

За докладнішими інформаціями звертатися на адресу: Ukrajinsky Studentsky Spolek — Brno, Tivoli ... C. S. R. або Brodovycz Vasyl, Brno XVI., Havlíčkova 18. C. S. R. На відповідь (звичайним листом) залучити ... почтову марку, на поручену — 2 міжнар. марки.

ЗА УПРАВУ:

Бродович Василь,
скарбник.

... [illegible]
секретар.

НОВИНКИ

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорунщина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 44-...

— **Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця** Львів, Пасаж Міколяша, Тел. 87-41. Матеріяли на складі. ч. 271. 3—...

— **Кравецька робітня** Михайла Стеця, Львів Ягайлонська 24. ч. 312 1—...

— **Перші плянтації цикорії** по наших селах законтрактовані на весні ц. р. кооперативною фабрикою цикорії „Луна" — удалися на превчуд гарно. Збір заповідається дуже добрий на велику радість наших селян-плянтаторів, котрі як перші піонірі відважилися управляти всім незнану їм ростину. Треба сподіватися, що небавком не буде вже ані одної української родини, котра не уживала би цикорії „Луна". Не лише задля знаменитої якости, але також, щоби дати працю і заробіток українському робітникови і селянинові. ч. 291 2—...

— **Вказівка як обходитися з пастеризованим молоком:** 1) Пастеризоване молоко слід купувати і переносити просто у пляшках, а не переливати його до власних начинь, бо через те може занечиститись. 2) Пастеризованого молока не треба вже переварювати, лише пити його в холодному стані, або відповідно до потреби тільки підігріти, щоб не втратило своїх відзначних прикмет. 3) Пастеризоване молоко, в якому забито, між іншими, теж бактерії молочного квашення, не надається до самочинного заквасу (ставлення на квасне), але його треба штучно заквашувати додаючи ложку доброго кваного молока, або сметани і якслід вимішати. 4) Хто хоче мати запоруку, що дістане чисте і здорове молоко, той купує тільки в крамницях „Маслосоюзу". ч. 30...

— **Дир. Микола Заячківський** загальношанований і діяльний громадянин, довголітній голова „Сокола-Батька", „Т-ва допомоги еміґрантам" і б. голова Видавничої Спілки „Діло" перебув у львівському шпиталі важку операцію жовчового міхура. Операція вдалася і реконвалесцент приходить поволі до здоровля. На днях перевезли його вже зі шпиталю до дому. Подаючи цю відрадну вістку до відома нашого громадянства, бажаємо при цій нагоді дир. М. Заячківському, щоби прийшов у найкоротшім часі до повноти сил та щоби міг якнайуспішніше проявляти далі свою громадську працю.

— **Польські учителі проти українських зшитків.** „Союзний Базар" у Львові дістав від кооперативи „Буг" у Камінці Струміловій такого листа: „Отсим повідомляємо, що замовлені нами у ВПанів зшитки 12 карт. з середнього паперу і бездеревні всі лежать і не можна їх збути, і це тому, що учителі дооколичних сіл не позволяють дітям купувати таких зшитків, а продають і наказують купувати тільки зшитки з малюнками Пілсудського і Мосціцького. Просимо нам написати, що маємо робити і просимо постаратися, щоби в пресі, евентуально в соймі ту справу порушено, бо інакше будемо змушені всі зшитки звернути, як-що і дальше буде „зшитковий монополь". Наказують купувати зшитки в Камінці тільки в польській кооперативі".

— **У справі арештованих під Надвірною.** З Станиславова нам пишуть: Справа арештованих 12 молодих українців під Надвірною, здогадних членів О. У. Н., находиться в руках підпрокуратора станиславівського окружного суду Трембаловіча, який провадить прокураторські дохоження. У теперішній стадії доходження підпрок. Трембаловіч не дозволяє на доставу харчів арештованим, а тим менше на бачення з ними. Тому перестерігається Рідню арештованих перед їздою до Станиславова задля якоїнебудь інтервенції, бо покищо арештованим нічого помогти не можна, шкода лиш коштів їзди. Коли слідство посунеться вперід так далеко, ...

можна буде доставляти харчі, або можна буде дістати дозвіл на бачення, появляться про це згадки в пресі.

— **Два політичні процеси в Самборі.** Процес за вбивство Голувка розпічнеться перед самбірським судом присяжних 19. ц. м. і потреває до 7. жовтня. Два дні пізніше, 9. жовтня розпічнеться перед тим самим судом процес в справі нападу на почтовий уряд у Трускавці. Другий процес потреває до 16. жовтня ц. р.

— **Україніка.** „Ле Мон Сляв", відомий французький місячник славянознавства, приніс в числі за травень обширну „польську хроніку" без підпису. Автор хроніки присвятив чимало сторінок і українським справам, а саме: інцидентові з п. Паліївом в УНДО, промовам членів УНДА підчас бюджетових дискусій в соймі, справі панахиди по Мазепі на Волині і т. п. Автор хроніки досить добре орієнтується в українських справах, які заторкує зовсім безсторонньо й обізнаний з українською пресою. — Французький дипльоматичний місячник „Афер Етранжер" („закордонні справи") в числі за липень вмістив статтю І. Борщака „Венецький посол в Східній Европі та на Близькому Сході в XV в.". Мова йде про відомого Контаріні, який відвідав і описав також Україну.

— **Нова внутрішня позичка.** Агенція „Іскра" повідомляє, що в урядових колах обмірковують справу нової внутрішньої позички в Польщі. Рішення має запасти коло 8. ц. м. а в половині місяця позичка мала би бути оголошена шляхом президентського розпорядку.

— **За „Окрадання Польщі".** Варшавський апеляційний суд розглядав справу Казимира Питка, члена „Обозу Вельки Польскі", засудженого на рік вязниці за кольпортажу брошур п. з. „Окрадання Польщі" та „Жахлива примара". Брошура „Окрадання Польщі" містила напасливі натяки під адресою президента республики і міністрів. Друга брошура була присвячена відносинам у судівництві. Апеляційний суд затвердив присуд першої інстанції.

— **Згоріла церква.** В Молотові пов. Бібрка розпочали мешканці будову церкви і щоб охоронити закуплені будівельні матеріяли від злодіїв, визначили на кожну ніч двох вартівників. В ночі на 1. ц. м. вартівники Танас Мосик та Гринь Мартинів розложили з трісок вогонь, щоб загрітися, і заснули. Від вогню занялися будівельні матеріяли і розпочата церква. На голос дзвонів збіглися люди на ратунок, але було вже за пізно. Церква і матеріяли згоріли.

— **Цікавість переплачена життям.** З Батятич пов. Камінка Стр. привезли 18-літню дівчину Марію Данько, так тяжко потовчену, що лікарська поміч була вже безуспішна і вона незабаром померла. Показалося, що вона впала жертвою нещасливої пригоди. Довідавшись від сусідів, що її мачоха зраджує батька, дівчина рішила зловити їх на горячому вчинку, щоби зробити з того вжиток. І коли побачила, що мачоха пішла в ліс, вона побігла за нею. Щоби краще вивязатися зі своєї ролі, дівчина вилізла на придорожну грушу. Нараз прискочив до дерева пес із сусідного господарства і почав на неї гавкати. Збентежена дівчина впала з груші на землю і розбила собі череп.

— **Помер львівський віцевоєвода.** У суботу помер у львівському шпиталі львівський віцевоєвода Іван Юрій Дигдалевич. Смерть наступила підчас розмови з лікарями. Родився 1888 в Яворівщині.

— **Історія, яких багато.** Анна Ґоржалка, служниця при вул. Рагози, залюбилася в якімсь кельнері, що обіцяв з нею оженитися. Однак наречений вимантив від неї всі заощаджені гроші і щез. Тоді дівчина довідалася, що він жонатий. Не могучи пережити свого нещастя, вона випила якусь отрую і вмерла у шпиталі.

— **Висільник.** На паркані магістратських домів при вулиці св. Мартина ч. 57. у Львові повісився 70-літній дахівкар Микола Левицький. Він причепив собі перед душогубством картку з адресою: Ав. Мартина 23. Причина: нужда та те, що не міг заплатити комірного 300 зол. (за кімнатку платив він 21 зол.).

— **Краєва хроніка.** Перемиський суд засудив на 28 місяців вязниці торговельного агента Макса Льотрінгера, що злефравдував 45 тисяч зол. на шкоду фірми чеколяди „Сішар". — Із слідчої вязниці в Перемишлі втікли три небезпечні бандити, а саме Юліян Дзедзіц, Іван Чума і Петро Павловський арештовані за грабункові злочини. — З ле[illegible]ні графині Красіцької в Бахірці злодії вкрали 200 кг. масла. —

— **Не хоче бути послом.** Комуністичний посол Зендер Канель, з фаху кравець, якому припав посольський мандат після вигнання комуністичного маднату, надіслав до соймової канцелярії письмо, що зрікається цього мандату. Наслідком того мандат одержить дальший з черги кандидат комуністичної листи.

— **За побиття постерункового.** Городський суд у Варшаві засудив Гелену Вонсовську на 2 тижні арешту за побиття постерункового Андрія Марчевського. Засуджена, обурена зізнаннями Марчевського в суді, після присуду побила його вдруге. Окружний суд засудив її за те на 8 місяців вязниці.

— **Знову напад на прихідство.** З Вадовиць повідомляють про злочин, доконаний на особі пароха в Ричові. Пізно в ночі на прихідство вдерлося кількох озброєних бандитів і зажадали від пароха Маіка видачі грошей. Коли нападений ставив опір і почав кликати на поміч, бандити пострілили його тяжко. На гук стрілянини прибіг слуга, до якого один бандит дав кілька стрілів, ранячи його в руку. Тяжко раненого священика відвезли до шпиталю в Кракові, де після операції помер.

— **Погоня за бандитом.** На днях чеська жандармерія застрілила в облаві бандита Касіка, що вбив двох жандармів. Тепер на Словаччині 400 жандармів шукає бандита Юрашка, що вбив бурмістра Сутова та жандарма. Юрашка окружили вже були в лісі, та він таки втік, постріливши вахмайстра жандармерії.

— **Подяка.** Отсим почуваємось до милого обовязку зложити прилюдну подяку ВП. послові д-рові Загайкевичеві за безінтересовну оборону нашої справи перед окружним судом в Яслі. Дудра Михайло, Дзюбина Степан, Хомяк Данило.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Непопулярні змагання.

Відбуваються краєві ситківкові змагання. Десь там на площі „Академічного Дому" літають мячики, довбають ракети, звиваються змагуни, а Львів, не кажу вже загальний, а той український, наш Львовик, навіть про те не знає. Може десь хтось пяте через десяте... прочитав при кінці „Діла", чи довідається від того, хто читав. А хто там змагається і як змагається — байдуже. Рожанковський—Дзерович, Сасик—Дрогомірецький, Струмінська—Могильницька, Гурська—Дмоховська — хто з них побідить, хто виборється на чоло, хто дістане почесний титул мистця — це для львовянина подвійно байдуже.

Старається молода громада і подати до загального відома, заохотити до прибуття і за кільканадцять сотиків вступу дати справді гарне видовище, але не може переломати байдужости нашої публики до одного з найкращих спортів. Вчора на змаганнях найстарший глядач мав 30 років, а передучора був навіть понад 50-літній і то дійсний крилошанин. Та це виімковий випадок і здається вже більше не повториться.

Решта глядачів у віці між 7 і 35 роком життя, але їх так небагато і переважно за даровими вступами. Трибуна обчислена на 25 гостей підчас найбільш емоціонуючих змагань на половину порожна, дві лавки, що імітують перші місця, тільки з одного кінця обсаджені, стоячі місця заняті дітворою з доколичних камениць, яка знає всі „дарові" входи і виходи подвіря „Академічного Дому". Одначе Богу дякувати і за те, бо є кому оплескувати всі гарні удари змагунів.

Провінція взагалі не дописала, бо кріза. Але та, що дописала, бє потрохи столицю, що мене дуже тішить, бо не дає столиці спочити на тих кількох лаврових листочках, які здобула в минулих роках.

Підчас змагань панує на токах, на лавках і на трибуні.. англійська мова. Тільки й чути: „Він має слабий бекгенд"... „Не люблю її форгенду".. „Знаменитий смеч!"... А вже вершком ситківкової англійщини є оклик „шод!" Кажуть, що це означає „славно", „гарно", чи щось у тім роді. Але наш оклик був би профанацією святочної хвилі і тому всі кричать „шоооод".

Ясна річ — не всі знають докладно англійську мову і тому нерідко можна почути: „шов!", „шорт!" чи таки просто: „шо", але це на стиль цілої імпрези не впливає. Зате впливає дещо на стиль поведінка молодої мужеської публики, яка засівши на трибуні „пускає віци" до змагунів. Віци найбільше подобаються їх авторам, менше слухачам, а найменше змагунам. Але це все річі другорядні і за 50—100 літ зникнуть, думаю, з програми наших змагань безслідно.

Вистане, як усі молоді люди будуть грати в ситківку.

Дуже елеґантний спорт!

Галактіон Чіпка.

З театру.

Кооператива „Український Театр" у Львові (група театру ім. І. Тобілевича) „Батурин", історичні картини на 5 відслон Б. Лепкого у сценічній переробці Л. Лісевича (Саля Театру „Ріжнородностей").

Був такий французький театральний критик Сарсей, який 40 літ переводив у своїх рецензіях послідовно принцип, що найвищим суддею песи є публика; коли публиці песа подобається або ні, критик може тільки пояснити це явище, але боротися з ним надаремне.

„Батурин" як і „Мотря", це дві найуспішніші песи в репертуарі Тобілевичівської трупи, що мусить рахуватися зі смаком якнайширшої маси глядачів від Львова до Печихвостів. Від 20 літ не маємо нових пес. Знаємо, чому панує нині такий „історичний" голод: великих подій і постатей минулого. Такі песи як „Батурин", хоча би були тільки звичайною переробкою з мало драматичної повісти, заспокоюють цей голод. Голод таке фізичне явище, що його мусимо заспокоїти завсіди тим, що є, а не тим, що повинно або могло би бути. Член маси-публики тішиться, що бачить козаків і гетьманів, чує гук самопалів і навіть не дуже задумується над тим що батуринська трагедія це одна із найсумніших сторінок нашої історії. Невдача за невдачею, фраза за фразою, але який розмах! Рясні оплески.

Це тільки доказ, що й такі песи потрібні і ми раді би бачити їх тузинами. Поляки досі грають „Косцюшка под Рацлавіцамі" і коли шукають другої популярної песи дають „Оборону Ченстохови".

1-а і 2-а дія „Батурина": „горе імієм серця! не дамося!" 3-тя: перемагає чернь, 4-та: перемагають царські посіпаки, 5-та: „вічная память" і... горе імієм серця!

Глядачі подивляли дотепну інсценізацію мурів фортеці, гарну символічну сцену 3-ої дії і цікавилися акцією 4-ої, найжвішої з усіх. Коли зважити, що деякі артисти мали по три ролі, то це вже заступає інші признання. Маємо враження, що таки за давніх літ так добре історичної песи навіть наші найкращі артисти не вміли ставити. Інше діло, що постаті Мазепи або Орлика уявляємо собі трохи інакше.

Передові ролі мали: Бенцаль, Кривицька, Боровик, Блавацький і до них ішли найчисленніші та найголосніші оплески. З менших д. добрі були Паздрій, Нікитин, Кривицький, Совачева, Рубчак, Яковлів. Нехай вибачать усі інші, що не перечислюємо цілого ансамблю.

„Мотря" і „Батурин" могли би рахувати ще на кілька вистав у Львові, якби вся шкільна молодь і нижчі верстви нашого населення мали змогу на них подивитися. **м. р.**

СПОРТ.

СИТКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

В четвер розіграли стрічі: Кулечко — Микитей 6:2 6:0. Стефанович — Федак 6:4, 5:7, 6:0. Сасик — Мурин 6:1, 6:3. Могильницька, Сасик — Гурська, Хтей 6:2, 6:1 Мурин, Новицький — Горбань, Назар 6:2, 8:10, 6:2.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ.

В неділю 3. ц. м. відбудуться атракційні змагання за вхід до окружної ліги між Україною і Гасмонеєю на грищі Погоні. Початок: год. 4. попол. Попередять в год. 2.15 попол. змагання за мистецтво Б-кляси Україна II — Гасмонея II.

X. КРАЄВІ СИТКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

Нині на токах У. С. С. К-а при вул. Супінського 21 відбудуться фінали X. Краєвих Ситківкових Змагань. До фіналу поодинокої гри пань доходить С. Могильницька після побіди над О. Струмінською 6:2 6:1 і Гурська після побіди над С. Дмоховською 6:3 9:7 і Лішинською 4:6 6:3 7:5.

До фіналу поодинокої гри панів дійшли З. Сасик та Я. Рожанковський.

Сасик по дорозі розправився з Процишином і Мурином та після доволі тяжкої боротьби з молоденьким Стефановичем у півфіналі 3:6, 6:4 6:4 8:6 з другої сторони Я. Рожанківський стрінувся з богатьома сильними грачами, як Дзерович, Пачовський, Дрогомірецький та у півфіналі Кулечко, якого побідив після дво і півгодинної 5-сетової боротьби.

В суботу відбувся фінал подвійної гри панів, де пара Сасик і Дрогомірецький здобули мистецтво проти братів Кулечків 6:1 6:1 6:1.

Нині в год. 9-ій рано фінал гри мішаної та незвичайно цікава стріча за 3-є місце: Кулечко — Стефанович. Пополудні в год. 15-ій фінали поодинокої гри пань і панів.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, дня 3. вересня, год. 7.30 веч. „Фрайляйн Доктор“, Юрія Тепи.

Понеділок, 4. вересня, год. 7.30 веч. „Фройляйн Доктор“.

Театр Ріжнородностей.

Неділя, дня 3. вересня, год. 7.30 веч. „Моя панна мама“, комедія в 3 діях Вернея.

Понеділок, 4. вересня, год. 7.30 веч. „Моя панна мама“.

ЦИРК СТАНЄВСЬКИХ: (площа Бема) щодня вистава в год. 8.30, в суботу та в неділю дві вистави: в 4 год. пополудні та в 8.30 веч.

Кіна.

АДРІЯ: „Король пястука“ (Гарі Піль).
АПОЛЬО: „14-го липня“.
АТЛЯНТИК: „Сни мимохіть“.
КАСІНО: „Остання цариця“.
КОПЕРНИК: „Генерал Чень“ і „Слім у тарапатах“.
КОЛІСЕЙ: „Жінка камелеон“ і ревія „Ярмарок сміху“.
МАРУСЕНЬКА: „Генерал Чень“ і „Слім у тарапатах“.
МІРАЖ: „Наші невинні наречені“, „Фліп контра Фляп“.
МУЗА: „Королева скорости“.
ПАЛЯС: „Адютант його Величности“ (Власта Буріян).
ПАН: „Гальо Париж! Гальо Берлін!“ і ревія (виступ львівських артистів).
ПАСАЖ: Том Мікс „Мій приятель король“.
СТИЛЕВЕ: „Люди в готелі“ і ревія „Поворот соломяних вдівців“.
ХИМЕРА: „Пісня ночі“ (І. Кепура).
УТІХА: „Бастер жениться“ та ревія.

Закордонне радіо.

Неділя, 3. вересня 1933.

Кенігсберг (217,1) 18.50 Спів; **Барі** (279,3) 20.45 Пісні й оп. музика; **Братислава** (279,3) 10.15 Військ. оркестра; **Брно** (341.7) 9.25 Легка музика, 18.00, 19.05 Весела авдиція; **Штутгарт** (360,6) 20.00 „Крікрі“ оп. Лінке; **Берлін** (419) 20.00 „Ім Райхе дес Індра“ оп. Лінке; **Білгород** (429,7) 12.05 Нар. мельодії, 15.00 Циг. музика, 16.30 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 13.30, 17.15 Концерт, 20.45 „Стентерельо“ оп. Кушіна; **Відень** (518,1) 11.10 Хор хлопців, 11.55 Симф. концерт, 20.15 Веселий вечір; **Рига** (525) 20.20 Пісні; **Будапешт** (550,5) 19.15 Оперетка, 22.00 Фортепян; **Харків** (937,5) 9.00 Балалайки, мандоліни, 13.50 Пісні, танці (грамофон), 15.00 Популярна українська музика, 18.30 Російська клясична оп. музика (спів); **Москва** (1000) 17.25 „Льогенгрін“ оп. Вагнера (Досв. 720 м.).

Понеділок, 4. вересня 1933.

Кенігсберг (263,8) 20.50 Пісні нім. романтиків; **Мор. Острава** (263,8) 10.10 Нар. музика; **Барі** (269,4) 20.45 „Турандо“ оп. Пучінія; **Братислава** (279,3) 14.50 Фестіваль, 18.05 Концерт; **Лайпціг** (389,6) 12.00 Концерт, 21.00 „Агн. Бернавер“ трагедія Гебеля; **Білгород** (429,7) 16.00 Нар. музика, 17.00 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 17.15 Концерт; **Відень** (518,1) 17.25 Молоді артисти, 19.25 „Макбет“ оп. Вердія; **Будапешт** (550,5) 12.05 Військ. оркестра, 18.30 Циг. оркестра, 20.00 Мадярські мельодії, 21.30 Концерт, **Харків** (937,5) 9.00, 15.00, 21.30 Концерт, 13.50 Літ.-муз. монтаж, 18.00 Радіофільма для селян, 19.00 Іцал. форт. музика; **Москва** (1000) 17.30 „Чотири деспоти“ оп. Вольф-Ферарія (Сталін 424,3), 17.25 „Червоний мак“ оп. Глієра (Досв. 720 м.).

Львівське радіо.

Неділя, 3. вересня 1933.

10.30, 14.20, 15.05, 17.45, 22.45 Грамофон; 11.30 Обжинки в Спалі; 12.15 Концерт (музика, спів); 14.00 Хліборобська скринька; 14.45 Діяльог для хліборобів; 15.30 Для дітей: Що чувати в світі; 15.45 „Погромник тигра“; 16.00 Трансм. зі Спали: Складання вінців президентові; 17.00 Легкоатлетичний меч Польща — Чехословаччина; 17.30 Організація ремесла, 18.00 Спів (Жмігруд-Федичковська, сопран); 19.00 „Закінчення казки“ Дж. Льондона; 19.40 Почт. техн. скринька; 20.00 Музика, спів (Салецький, тенор); 21.00 Хори і капеля зі Спали; 21.30 На веселій львівській хвилі; 22.25, 22.26 Спортові вістки.

Понеділок, 4. вересня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05, 12.35 Концерт; 14.55, 15.15, 22.40 Грамофон; 15.35 Збіжева біржа; 16.00 Концерт оркестри; 17.00 Балачка у фр. мові; 17.15 Музика, спів (Поморська, сопран); 18.15 Розвиток комунальної господарки; 18.35 **Українські, польські й італійські пісні, Мих. Маслюк-Мартіні (бас)**; 19.40 Фейл. „Критичні колоски“; 20.00 Трансм. з Варшави: „Баядера“ оп. Кальмана, Технічна скринька, Веч. деник; 22.00 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

На приватнім доляровім ринку курс доляра впав до 6.22, у міжнароднім обрахунку 6.24 Банк Польський обнизив курс доляра до 6.15. Фунт упав до ненотованого досі рівеня 28.28 зол.

Золото: доляри 9.07—9.10; дукати 83.50 до 83.80.

ЗБІЖЕ.

Жито з 1933 р. льоко Львів 14.00—14.50. Решта без зміни.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Голяндія 359.90, 360.80, 359; Льондон 28.33, 28.48, 28.18; Париж 35.03, 35.12, 34.94; Прага 26.51, 26.57, 26.45; Швайцарія 172.70, 173.13, 172.27; Берлін 213.

Акції.

Банк Польський 83—84.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня від 28—31. серпня: за масло пріма 2.50, II. 2.40, III. 2.30 зол., від 1. вересня з приводу знижкової тенденції цін на масло не ставить. Молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 3.80 зол. за копу. Тенденція на масло молоко, сметану слаба, на яйця удержана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Порадня Матерей подає отсим до відома, що п. Д-р Туна-Надрагова ординує щоденно для немовлят від год. 10-ої до 11-ої передпол. при вул. Ходоровського ч. 15.

Дентистична Амбуляторія буде отворена дня 4. вересня. Ординаційні години в амбуляторії щоденно від год. 3-ої до 5-ої попол.

Перша українська кооператива на Гуцульщині для збуту опалового і будівельного матеріялу в Делятині. Вже виконує замовлення скоро, точно і солідно по конкуренційних цінах. Просимо всі Дирекції Окружних кооперативних Союзів і українських установ висилати свої замовлення тільки через одинону свою Кооперативу в Делятині, чим причинимося до її розвитку і позбудемося несовісних посередників та розбудуємо нову галузь кооперативного життя. Замовлення слати на адресу: Кооператива „Дерзозбут“ в Делятині — Укр. Банк.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ДО ВИНАЙМУ 5 кімнат з повним комфортом при вул. Потоцького ч. 48. Інформації в УКТОДІ, тел. 51-14. Міс. чинш 250 зол. 297 2—2

ПОЗІР, РОДИЧІ І ШКОЛЯРІ! Робітні Українських Інвалідів у Львові, вул. св. Софії ч. 25 (телеф. 52-14) поручають шкільні, гімназійні шапки й однострої, виконані солідно з найкращих матеріялів, по конкуренційних цінах. На бажання висилаємо цінники і пробки даром! **Дайте працю Українським Інвалідам!** 297а 2—3

РУХАНКОВІ КОМПЛЄТИ для шкільної молоді (сорочинки, штанцята й мешти) поручає найдешевше Кооп. „ПЛАСТ“, Львів, Городецька 95. Домагайтесь цінників на зимовий сезон! 278 3—4

НА ПРОДАЖ 23 морги поля урожайного в цілости або в частях по приступній ціні при битім гостинці в однім комплексі з будинками господарськими без сусідства. 15 км. до найближчого міста. Ближчих інформацій подасть: Гр.-кат. Уряд парохіяльний в Лужку Долішнім, п. Новошиці к. Самбора. 299 3—3

СТАНЦІЯ. Прийму учеників (ці). Фаціевичева, Лазаря ч. 8/IV. 233 2—2

КУРС ручного трикотарства при фаховій доповняючій дів. школі ім. Грінченка розпічнеться 11. вересня ц. р. Веде п. Міка Бачинська-Зелена. Зголошення в понед., середу і пятницю від 5—6 год. в шкільній домівці пл. св. Юра ч. 5.

КРУЖОК ІМ. ГАННИ БАРВІНОК уладжує курс ручного трикотарства від 8. вересня. Веде п. Міка Бачинська-Зелена. Зголошення в дирекції школи ім. Шевченка вул. Мохнацького 12 від 9—12.

ФОРМИ найліпші і найпевніші лише у відомій фірмі Козловська, Академічна 22. І. п. 314а 1—3

Українські шкільні книжки:

БУКВАР, Перша читанка для вселюд. шкіл 2.60
РУЧНА ДІТОЧА АЗБУКА . . 0.45
ЧИТАНКА для II. кл. вселюд. шкіл . 2.60
ЧИТАНКА для III. кл. вселюд. шкіл . 3.10
ЧИТАНКА для IV. кл. вселюд. шкіл . 3.90
ЧИТАНКА для вищих кляс вселюдних шкіл 6.10

——o——

Матвійчук: ПЕРША КНИЖОЧКА ДО ЧИТАННЯ 2.10
Степан Смаль-Стоцький і Федір Гартнер: ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ 4.50
Коцовський В. і Огоновський І.: МЕТОДИЧНА ГРАМАТИКА української мови для IV. кл. вселюдних шкіл . . . . 1.—
Квецінський К.: ПРИРОДОПИСНІ ПОГОВІРКИ І ЧИТАННЯ для III. відділу вселюд. шкіл . . 1.80
Квецінський К.: ПРИРОДОПИСНІ ПОГОВІРКИ І ЧИТАННЯ для IV. відділу вселюд. шкіл . . 3.80

——o——

о. Рудович І.: ІСУС У СЕРЦЯХ ДІТЕЙ. Наука гр. кат. релігії для І. і II. кл. вселюдних шкіл . . 2.10
о. Рудович І.: БІБЛІЙНИЙ КАТЕХИЗМ гр. кат. релігії для вселюдних шкіл 2.20
о. Рудович І.: МАЛИЙ КАТЕХИЗМ 1.10
СЕРЕДНИЙ КАТЕХИЗМ . . . 1.50
о. Лужницький Л.: МАЛА ЛІТУРГІКА гр. кат. церкви . . . 1.10
СПІВАЙМО! Збірничок пісень на два голоси для шк. молодіжи . 0.60
ЗБІРНИК НАРОДНІХ ПІСЕНЬ в укладі на три голоси для вжитку шкільн. хорів, зладив Ф. Колесса 1.70

I. РАХУНКИ для першого відділу вселюдних шкіл . [illegible]
II. РАХУНКИ для другого відділу вселюдних шкіл . . [illegible]
III. РАХУНКИ для третього відділу вселюдних шкіл . . [illegible]
IV. РАХУНКИ для IV. класи вселюдної школи . . . [illegible]
РУСЕЦКІ: Математика (українська) [illegible]
DEUTSCHE SPRACHLEHRE für Bildungsanstalten und zum Selbstunterricht (Німецька граматика для навчання в школах і для самонавчання . . . . [illegible]
Лукіянович Денис: ЧИТАНКА ДЛЯ УЧИТЕЛЬСЬКИХ СЕМИНАРІВ [illegible]
Д-р Лукіянович Д.: УКРАЇНСЬКА ЧИТАНКА для І. і II. року уч. сем. польських . . . [illegible]
ПЕРША КНИЖКА навчання німецької мови для вселюд. шкіл [illegible]
Крушельницький А.: НА ПРОВЕСНІ ЖИТТЯ, Том І. [illegible]
Крушельницький А.: НА ПРОВЕСНІ ЖИТТЯ, Том II. [illegible]
Крушельницький А.: НА ПРОВЕСНІ ЖИТТЯ, Том III. [illegible]
Крушельницький А.: НА ПРОВЕСНІ ЖИТТЯ, Том IV. [illegible]
МОРОЗЕНКО — оповідання . . [illegible]
Ч. І. і II. Татух Ст. — Зошити з взорами до науки україн. письма Ціна за 1 зош. [illegible]
Барвінський А.: ВИЇМКИ з укр. народ. літератури ч. V. . [illegible]
ВИБІР З УКР.-РУСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ч. І. . . [illegible]
ВИБІР З УКР.-РУСЬК. ЛІТЕРАТУРИ ч. II. . . . . . . [illegible]

178 4—6

——o——

КУРС ручного трикотарства веду від 7-го IX. Зголошення від 12—1. і 4—5. Приймаю замовлення на блюзки, шапки, светери і т. п. Міка Бачинська-Зелена, Театинська 31, І. пов. 341 1—2

НАУКА писання на машинах найновішою методою, переписка та помножування письм по цінах найнижчих приймає Ю. Ломага, Валова 11. 308 1—10

ДЛЯ дівчинки 7 літ. потрібна українка володіюча добре німецькою мовою для науки. Зголош. до Адм. „Діла“ під „Німкиня“. 307 1—2

КІМНАТА умебльована, окремий вхід, Театинська 3 II. пов. на ліво зараз до винайму. Д-р Левицький. 315 1—3

КРІЗОВІ ЦІНИ!!! Відома і загально цінена Вища Школа шиття і моделювання приймає учениці і замовлення робіт. М. Козловська. Академічна 22/І. 314 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЗАЯВА.

В доповненні подяки, уміщеної в „Ділі“ з д. 24. серпня ц. р. ч. 221 почуваємося до обовязку заявити, що похоронне заведення Харіс не тільки совісно занялося урядженням похоронів і вишуканням відповідного місця під могилу, але також ласкаво сплату коштів похоронів розложило на довільні рати. З того огляду тим більше можна поручити це Заведення увазі Громадянства.

Михайло Балаким,
Марія Слободянова.

310

Вуголь - Кокс - Дерево

в найдобірніших якостях доставляє

„НАРОДНЯ ТОРГОВЛЯ“
Львів, Ринок 36.

Інформації: Бюро — Львів, Ринок 36 та склади: Ринок 36, Личаківські 155, пл. Більчевського 3 та Городецька 23. 264 4—10

ЗМІНА ЛЬОКАЛЮ
Ортопедичне заведення

Др. С. Тенненбаума — перенесене на вулицю **БАТОРІЯ 38** — там ординація. 2—2

„TECHNIKUM“

вечірня однорічна **ШКОЛА** вищого типу. Приймає **вписи.** Проспект: Львів, Охронок 6, II сходи. 241 5—5

АДВОКАТ
Еміль Булик
відкрив канцелярію
У ЛЬВОВІ, вул. Коперника 19, партер
тел. 39-91.
225 1—

Новий Самоуправний Закон
Д-РА СТЕПАНА БАРАНА.
Ціна 40 сотиків
з почтовою пересилкою 55 сотиків.
Висилає Адміністрація „Діла“.

ПЯНІНА першорядні по знижених цінах; за догідних умовах! Купно, продаж і заміна ужиткових інструментів.
НОВАЦКІ
Пілсудського 17. Тел. 35-21.

ШТУЧНІ ВОГНІ
огородові, верандові, комети, бенгальські раци і ракети, прилади освітлювання для знимків фільмових робітень і вогн. сторож ПЕТАРДИ, ДИМНІ СВІЧКИ, ПОХІДНІ ДЛЯ Л. О. П. П.
Матеріяли до імітовання поля битви — поручає новоосноване — Робітня піротехнічних приладів **„Pyroart“**
ЛЬВІВ, СВЕНТОКШИСКА ч. 23 —
Телефони 95-74, 14-83. Конто ПКО Львів ч. 501-526.
П. Т. Відборцям гуртом, уділяємо рабат. Цінники і оферти висилаємо на бажання. — Пошукуємо заступників по містах. 5—6

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА КАФЛІВ І КЕРАМІКИ
Льва Іванковича
В ПОТИЛИЧІ
(склеп у Львові, вул. Городецька ч. [illegible] тел. 12-56).
поручає:
Кафлеві печі й кухні з найкращої глини.
Майолікові плитки до викладання стін у кухнях, купальнях і гардеробах, а також усі вироби з ділянки мистецького й ужиткового гончарства.
На замовлення перебудовує старі печі й кухні та виконує нові в усіх стилях (гуцульському, покутському, полтавському і т. п.).
Свій до свого!
Свій до свого!